

§ 93 Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling 2025-2026
RUN 293-2024

Sammanfattning

Överenskommelsen om samverkan för regional utveckling 2023-2026 finansieras gemensamt av kommunerna och regionen. Kommunerna och regionen ansvarar för att finansiera administration och tjänstepersoner kopplade till förtroendepersonsorganisationen, beredningsfunktioner samt samordning inom samverkansområden.

Det regionala utvecklingsarbetet finansierar regionen genom den regionala utvecklingsnämndens budget. Kommunerna förstärker arbetet genom en grundfinansiering. Utgångspunkten för uppräknig under kommande år är SKR:s årliga ekonomirapport i maj för kommunerna och dess prognos för kommunernas kostnadsökning.

Administrationn av samverkansstrukturen ligger i första hand hos regionala utvecklingsförvaltningen inom Region Västerbotten. Kommunerna och regionen deltar aktivt på politisk nivå samt tjänstepersonsnivå, och bidrar med finansiering till den gemensamma strukturen.

Utöver detta finansieras nätverk, plattformar, projekt med mera genom särskilda avtal eller i gemensamma projekt mellan regionen och kommunerna. Utgångspunkten för finansiering av nya samverkansavtal är att kostnadsfördelningen baseras på befolkningsstorlek, men kan anpassas efter behov. Samverkan finansieras alltså i tre former:

- 1) Grundfinansiering för samverkan inom regionalt utvecklingsarbete
- 2) Särskilda samverkansavtal
- 3) Gemensamma projekt med extern medfinansiering

Genom gemensamma planeringsprocesser och dialoger inom förtroendepersons och tjänstepersonsplattformar, som möjliggörs via överenskommelsen, styr kommunerna och Region Västerbotten användningen och prioriteringen av de gemensamma resurserna.

Processen

Processen med att ta fram kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling sker genom en årlig dialog inom samverkansorganisationen med ambition att beslut om kommande års anslag fattas av regionala utvecklingsnämnden innan sommaruppehållet.

Processen har inväntat Sveriges Kommuners och Regioners ekonomirapport som släpptes den 14 maj 2024.

Processen fram till beslut ser ut som följande:

- Skriftlig information med möjlighet att komma med inspel till kommuncheferna
- Dialog med primärkommunala delegationens presidium

- Skriftlig information med möjlighet att komma med inspel till primärkommunala delegationens arbetsutskott
- Primärkommunala delegationen 29 maj
- Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott 5 juni
- Samrådet 5 juni
- Regionala utvecklingsnämnden 19 juni

Beräkning av anslaget

Tidigare var det landstingsprisindex (LPI exkl läkemedel) som utgjorde grunden för dialogen, men denna övergavs i samförstånd och Sveriges Kommuners och Regioners ekonomirapport har utgjort underlag för våra dialoger under den förra mandatperioden. Utgångspunkten för arbetet med uppräkningsen av kommunernas anslag för 2024 samt även nu 2025-2026 är Sveriges Kommuners och Regioners ekonomirapport som år 2024 släpptes den 14 maj.

Inför 2023 föreslogs en uppräkning av anslaget för kommunerna med 1,1 %. Denna uppräkningsfaktor har även gällt för 2020-2022. Som underlag till den föreslagna uppräkningsfaktorn använder vi SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV). PKV är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris.

Förra året, 2023, beslutade regionala utvecklingsnämnden, på rekommendation av primärkommunala delegationen, en uppräkning av anslaget för kommunerna 2024 med 3,9 % i enlighet med PKV nedan

Prisindex kommunal verksamhet

PKV

	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskraftskostnad*	2,7	7,5	4,4	-0,2	2,6
vikt arbetskraftskostnad	69,6%	68,1%	68,6%	68,9%	68,4%
Övrig förbrukning**	9,0	4,7	2,8	2,6	2,7
vikt övrig förbrukning	30,4%	31,9%	31,4%	31,1%	31,6%
Prisindex kommunal verksamhet	4,6	6,6	3,9	0,7	2,6

* Lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50 % KPIF, konsumentprisindex med fast renta för 2023 och framåt

Den senaste uppdateringen av PKV gjordes den 26 april 2024 där prisindex för 2025 är 0,3 % och för 2026 2,3 %.

Prisindex kommunal verksamhet

PKV

	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnad*	6,7	5,7	-0,7	2,2	3,8
vikt arbetskraftskostnad	68,6%	69,2%	69,6%	68,8%	68,8%
Övrig förbrukning**	3,8	2,6	2,4	2,5	2,5
vikt övrig förbrukning	31,4%	30,8%	30,4%	31,2%	31,2%
Prisindex kommunal verksamhet	5,8	4,7	0,3	2,3	3,4

* Lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 40 % lönekostnadsförändring och 60% KPIF

Årets ekonomirapport visar på att inflationen dämpas i flertalet av världens ekonomier och centralbankerna sänker sina styrräntor. Kommunernas överskott 2023 blev 25 miljarder. Även om resultaten i sektorn kommer att stärkas från och med 2025 ökar låneskulden på grund av stora investeringsbehov till följd av bla klimatförändringar, VA-anpassningsåtgärder och civilt försvar, där väldigt stor del av verksamhetsansvaret finns hos kommuner och regioner. En klart lägre befolkningstillväxt, där antalet barn och unga minskar rejält, kommer också att sätta sin prägel på sektorn kommande år.

Under 2023 uttryckte primärkommunala delegationens arbetsutskott (2023-08-23, § 50) önskemål om att frångå processen med årliga dialoger och beslut om kommande års anslag. Arbetsutskottet ansåg att man bör hitta ett index som följs årligen och att beslut om kommunernas anslag därmed inte behöver fattas varje år.

SKR:s prisindex för kommunal verksamhet varierar mycket mellan åren, vilket inte ger kontinuitet för verksamheten och försvårar framförhållning. I tabellen kommunernas anslag 2025-2026 räknar förvaltningen på uppräkningsexemplen 3,9 % som för 2024, 0,3 % år 2025 och 2,3 % år 2026 enligt PKV. För att undvika toppar och dalar och få bättre kontinuitet föreslår regionala utvecklingsförvaltningen att gränsen på XX-XX % sättas inom vilken prisindexet följs.

Regionala utvecklingsförvaltningen föreslår därmed att:

1. Beslut om kommunernas anslag följer samma period som överenskommelsen om samverkan för regional utveckling, dvs mandatperioden.
2. Framtaget förslag till beslut gäller de återstående åren denna mandatperiod 2025-2026.
3. Kommunernas anslag följer SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) alternativt att kommunerna enas om ett anslag som gäller för resterande del av mandatperioden.
4. Om kommunerna följer SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) ska gränsen på XX-XX % sättas inom vilken prisindexet följs.

Förslag till beslut

Richard Carstedt (S) föreslår bifall i enlighet med primärkommunala delegationens och samrådets förslag, lydande: Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling uppräknas med 0,3 % år 2025 och 2,3 % år 2026.

Beslut

Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling uppräknas med 0,3 % år 2025 och 2,3 % år 2026.

Expedieras till

Mona-Lisa Fjellström, samordnare

Beslutsunderlag

§34 PKD Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling 2025-2026

§60 RUN AU Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling 2025-2026

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-14

Förslag, Anslag per kommun 2025 2026 exkl RV

Bilaga, SKR Ekonomirapporten-maj-2024

Bilaga, Prisindex för kommunal verksamhet 2024-04-26